

Pa Qelesia

Na Podapodalaina na Leta

¹ Ara Paula maka tinoni tagarunuqu, ko nake ria na tinoni qari garunuziu babi na lame veiqu pana tana maka tinoni ara, goto ara za na tamijataqu pana ti Jisu Karisito beto tana Tamaza tu aza za vaturu mulea aza pana uke.

² Na leta ani za ara beto ria doru tavitiq ari gami valaoa tadigamu na okokoto ekelesia pa ia pa Qelesia.

³ Na variroqu varialona beto na bule tana Tamaza na Tamada beto ti Jisu Karisito na Bangara mi kole somana tadigamu.

⁴ Aza za vamaalumia makana ko za uke paedi ria nada sela, ko za ruvatagita pana toa ikikerena qari korapa toani ria na zazae tinoni koviria. Ko tonai za roiti vei nari za vatabea aza za na nyorogua ta nada Tamaza na Tamada,

⁵ aza mi tavatarazae kamua na kamua. Agua.

Maka gu za na Nongoro Leana

⁶ Qa gabara vitivitigidigamu ara za gamu! Na beko vei tu ko gamuke oriavo tugu loi paleni gamu na Tamaza aza za tori kukugamu tu pana variroqu lavata tana Karisito, ko gamu tutia mutu gamu za maka goto varivagigalai qari vagigalani na nongoro leana.

⁷ Ba kepore mule za maka goto nongoro leana za zozoto, goto ari qa paranga vei ara ura koledia ria kaki qari korapa vadigamu na tapata beto

qari nyorogua ngangangulia za na nongoro leana veveina na Karisito.

⁸ Ba vei bi gami na tinoni tagarunumami tu za mijatagami na Tamaza babi maka mateana koko veina tu pa noka za bi varivagigalaini za maka varivagigalai za goto pana nongoro leana gami tori ule vadigamu tu gami, nari za na tinoni aza za mi gozoriagana tu na vinakilasa tana Tamaza.

⁹ Ma maka pojadigamu mule za aza vei gami tori ule vadigamu tu. Vei bi maka tinoni bi varivagigalaini za maka varivagigalai za goto pana nongoro leana gamu tori teku vakatapia tu gamu zana, nari za na tinoni aza za mi gozoriagana tu na vinakilasa tana Tamaza.

¹⁰ Ae vei, qa korapa nyaqoa ara za vei beto mari vatarazaeziu ria na tinoni qa gua? Dai! Na Tamaza tu za qa korapa nyorogua vaqerai ara. Ba ae vei qa korapa paranga vei ko ma vaqeraria gu ria na tinoni qa gua ara? Vei ba korapa tugu nyorogua vaqeraria ria na tinoni ara, nari za nake padaqu ko mana nabuluni ara na Karisito.

Na Karisito za Vatadogoroni pana ti Paula za na Nongoro Leana

¹¹ Ka viza tavitiqu, qa nyoroguani ara ko mu gilagila vaeana gamu ani. Na nongoro leana qa varivagigalaini ara za nake koko lame veina pana roverove tadiria na tinoni.

¹² Nake tadiria na tinoni qa tekuni ara babi ria kaki tinoni bari vagigalainiziu ara ani, goto na Tamaza tu makana za vatadogoroniziu i Jisu Karisito.

¹³ Gamu tori nongonongoronimiu tu gamu za na toa taqu pa moa totonai qa korapa tututia ara

za na tututi pana vatarazae tadiria na Jiu. Qa kole komiti vikevikereria ara ria na tinoni tana Tamaza, beto qa kole podepodeke vitivitigia ko ba piara paledi qa gua.

¹⁴ Qa boka joladi ara ria na Jiu gami makamaka zae beto qa tuti vikitivokoto betoria ara ria na uana tututi tadiria na qua tite.

¹⁵ Ko zara tu qa toa vei ara ba na Tamaza za roquroqu vitivitigiziu ko tonai tu qa ogoro pore ara za toi mijata kaleniziu tu mana nabuluni ara aza.

¹⁶ Ko tonai za vadogoroniziu za i Jisu na Tuna ko ma taraeni tadiria na tinoni karovodi ara za na nongoro leana na veveina aza za gua, nari za qake lao nanazani mule tadiria kaki tinoni ara za na veveina ani.

¹⁷ Beto ko qake oqanai zae mutugu za pa Jerusalema ko ba nanazaria ria qari tamijata na tinoni tagarunudi momoe. Goto na totozo tugu aza za qa taloi keni pa qega kalena pa Arabia ara beto pa liguna za qa maka mule kamu mutugu pa Damasikasi.

¹⁸ Pa liguna za jola kue aoro tu beto za qa zae pa Jerusalema ko qa dogoria na suvere tavitia mae ka manogalima rane gu ara i Pita.

¹⁹ I Jekopi na taina gu na nada Bangara gu mule za qa kamua totonai, goto ria kaki tinoni tagarunudi za qake batiria.

²⁰ Koviria qa mauluni pa moena na Tamaza ara ria na veveidi na zakazava qa kuti vadigamu ari: qake korapa sekesekegamu ara.

²¹ Ego ko pa liguna qa taloi pa Jerusalema za qa zae pa ia pa Siria beto pa Silisia ara.

²² Ko pa totozo aza za ria na okokoto ekelesia tana Karisito pa Jiudia za qari oqoro gilagila vaeleaziu ara.

²³ Qari nongonongoroni gu za ari qari gua vei ria na tinoni, <<Aza tugu na tinoni za komikomiti vikevikeregita pa viza zana za koviria za varivagigalaini mutugu za na nongoro leana, ba pa viza gu zana zake tavaraguadi ria qari vazozotoa na Karisito!>> qari gua.

²⁴ Ko tonai qari batia ria za na sogaa za roitini na Tamaza pana qua toa nari za qari vatarazaea ria na Tamaza.

2

Ria Na Tinoni Tagarunudi Qari Dogoro Vapoveveinaia na Roiti ti Paula

¹ Pa liguna za jola ka manogamade aoro za qa mule zae pa Jerusalema ara. Gami kori Banabasi za gami zae, beto ko i Taetusi ba gami tokai tu za totonai.

² Ba qa zae pa Jerusalema ara totonai ura koko vei na Tamaza gu mule za vadogoroniziu za ma zae za gua. Ko tonai qa kamu ketakoi za qa vavakatonitadiria na kuta koimata gu makadi za na nongoro leana qa kole taraeni ara tadiria na tinoni karovodi. Na ginuana qa vavakato vadi ria ara za ura qake nyoroguani ko bi goboro za na roiti qa roitidi pa totozo qari jola rari beto aza vei qa korapa roitini koviria qa gua.

³ Ba i Taetusi, aza za tutiziu ara za na tinoni Qiriki tu aza, ba ria na koimata qarike jujukuni ko mina tapobe mae tu beto za pala mina taalo aza qarike gua.

⁴ Goto ria kaki qari tuti sekesekea na Karisito za qari peki sulopo luge pana varikamu tadigami ko qari nyoroguani ko mina tapobe tu i Taetusi qari gua. Ria na tinoni ari za qari peki luge golomo ko mari dogoro poai za na toa taruvatana za vadigami na Karisito gami qari gua. Na dia kuta nyorogua za vei ko mari vapinauzugita pana Vavanau tadiria na Jiu qari gua.

⁵ Ba gamike izongo tuti podekia gami za na nyorogua tadiria ko gamike vamalumia ko bi tapobe i Taetusi, ura gami nyoroguani gami za na nongoro leana zozotona za mina kole jola pana tadigamu.

⁶ Ae tu bari tinoni poreveveidi vei ria na koimata ari pana totozo qari jola rari, ba pana taqu za qari varitoto beto gu ria. Na Tamaza zake dogoria na vinasari tana tinoni. Ura ria na tinoni qari tadogoro vei na koimata ba kepore mule za maka roverove koregana bari jokani za na nongoro leana qa kole varivagigalaini ara.

⁷ Goto qari dogoro vakaberia ria za na Tamaza tugu za garunuziu ara ko qa taraeni na nongoro leana tadiria na tinoni karovodi, maka moqaza podeke vei tugu i Pita ba na Tamaza tugu za mijatia ko za korapa taraeni na nongoro leana tadiria na Jiu.

⁸ Ura aza tugu na Tamaza za vani na neqi ko za garunia i Pita ko za lao tadiria na Jiu, za aza tugu za na Tamaza za vaniziu na neqi ko za garunuziu ara ko qa lao tadiria na tinoni karovodi.

⁹ Beto ko ari Jekopi i Pita beto i Jone, ari kue qari tadogoro vei na kuta koimata za qari dogoro vakaberiadia za na Tamaza za vaniziu na roiti

poreveveina ani ara, ko qari vaeaganami gami kori Banabasi. Qari vaegoa ko gami varipikataini za na roiti ko gami kori Banabasi za mami lao tadiria na tinoni karovodi, goto ria za mari lao tadiria na Jiu qari gua.

¹⁰ Goto aza gu qari vapagalani ria tadigami kori za ria na tinoni golabadi gu za taneke koroto roquria qari gua, ko ara ba aza tugu za qa kole podede podede vitivitigi roitini.

I Paula za Ule Votuni na Sela ti Pita pa Anitioki

¹¹ Tonai za kamu pa Anitioki i Pita, za qa toke kolokolosia ara pa moedi ria na tinoni qari tutia na Karisito aza ura na kabereana jola gu za na roiti za roitini aza za sela.

¹² Tonai qari oqoro kamu ria kaki tinoni Jiu qari tutia na Karisito na koko lagere veidi ti Jekopi, za i Pita za boka tekuteku tavitiria gu ria na tinoni karovodi qari tutia na Karisito. Ba tonai qari kamu ria na tinoni Jiu na koko veidi ti Jekopi, nari za podalai pikata taloinana makana ko za betonana tekuteku tavitiria aza ria na tinoni karovodi. Ura za matagutudi i Pita ria na tinoni qari dogoro vaporeveveini za na veveina ria na tinoni karovodi mari tapobe mae tu beto za mari taalo qari gua.

¹³ Ria kaki tinoni Jiu pa ekelesia ba qari tutia tugu za na zona selana za roitini i Pita. Ko i Banabasi ba za somana tavagona tugu pana roiti qari gilagilaidia na selana.

¹⁴ Ba tonai qa dogoria ara za qarike toani ria za na nongoro leana zozotona, nari za qa tokea ara i Pita pa moedi ria doru. Ari qa guni vei ara aza tonai, <<Zozoto ao za maka tinoni Jiu ao. Ba quke

toani ao za na tuti tadiria na Jiu, goto qu toa vei gu maka tinoni karovona ao tonai qu suvere tavitiria makadi ria na tinoni karovodi. Ko ae za vei za qu nyorogua vitivitigidi tu ao ria na tinoni karovodi ko mari tutiria ria na tuti tadiria na Jiu qu gua?>> qa guni.

Ria Jiu beto na Tinoni Karovodi za qari Taaloni na Rangerange

¹⁵ Zozoto, gami za na podo veimami tadiria na Jiu beto ko gamike totoa vei ria na tinoni karovodi qari tadogodogoro vei na tinoni seladi.

¹⁶ Ba gami gami gilagila valeaniamami za kepore maka tinoni mina boka tuti valeania za na Vavanau ti Mosese ko mina tuvizi pana moena na Tamaza, goto tonai gu za rangea i Jisu Karisito za na tinoni nari za mina tuvizi aza. Ko gami na Jiu ba gami rangea tugu i Jisu Karisito beto za gami tavatuvizi pana moena na Tamaza, nake tonai gami tutia na Vavanau ti Mosese. Ura kepore maka tinoni za tutia na Vavanau ti Mosese za boka tavatuvizi pa moena na Tamaza.

¹⁷ Ko vei tonai gami korapa nyorogua vitivitigini gami za na zona ko babi tavatuvizi tonai gami rangea na Karisito za gami, nari za tonai tugu za gami tinoni sela vei gu ria na tinoni karovodi za gami. Ko ae za vei za vei? Na Karisito za roiti veidigami ko gami sela? Dai ko dai tugu!

¹⁸ Vei ba vaturu muleria mule ara ria na vinaturu qa tori jegararia tu ko koviria qake tapiuni ara, nari za totonai tugu qa tadogoro votu maka tinoni qa maja vavanau ara.

¹⁹ Ara za qa vei na tinoni ukequ ko qa taruvata pana binangara tana Vavanau ti Mosese. Maka

moqaza podeke vei na tinoni za uke za taruvata, za ara koviria ba qa taruvata pana nyorogua tana Vavanau ti Mosese, ko koviria qa boka toa vani na Tamaza ara. Qa tori uke tavitia tu na Karisito pa korosi ara.

²⁰ Ko koviria nake ara makaqu za qa korapa toa, goto na Karisito za korapa toa pana taqu. Pana qua toa koviria qa totoravuzia ara za na Tuna na Tamaza, aza za roquroquziu beto za malumu ukepaeniziu ara.

²¹ Qake gona pale ara za na variroqu varialona tana Tamaza. Ura vei pana tutina na Vavanau ti Mosese za bi boka tavatuvizi za na tinoni, nari za na uke tana Karisito za kepore veveina za vei.

3

Na Tutina na Vavanau beto na Rangena na Karisito

¹ Pae za lao vei na roqumiu za gamu pa Qelesia? I ze! za jukidigamu ko gamu duviduvili? Qa gabaradigamu tu! Beko gamu tori nongoro vakabekaberiamiu tu gamu za na nongorona i Jisu Karisito za uke pa korosi!

² Ani gu za maka zakazava mu ule vaniziu moko gamu: ae vei, na Ongu Tabuna tana Tamaza za gamu tekua gamu tonai gamu tutia na Vavanau ti Mosese, ba tonai gamu nongoria na nongoro leana veveina na Karisito ko gamu vazozoto?

³ Kepore na roqumiu za gamu! Beko gamu tori podalai valeanani tu pana varitokai tana Ongu tana Tamaza za na toa koregana, ba ae za vei za koviria gamu nyorogua vaokotia mutu pana miu neqi makamiu?

⁴ Ae vei, na zoku vitigi gamu gozororia gamu tonai gamu vazozotoa na Karisito za na goborodi gu? Ko na galegale goborodi zozoto gu ria?

⁵ Na Tamaza za tori vadigamu tu nana Ongongu beto za roitidi na zakazava varivagabaradi pana tadigamu. Ae vei, na Tamaza za roitidi za na roiti vei ari pana tadigamu tonai gamu tutia gamu za na Vavanau ti Mosese, ba tonai gamu vazozotoa gamu za na nongoro leana?

⁶ Ta dogoro laolia tu i Ebarahami ko. Ari za gua vei za na Kutikuti Tabuna, <<I Ebarahami za rangea na Tamaza, ko tonai za rangea aza nari za pojani na tinoni tuvizina na Tamaza aza,>> za gua.

⁷ Ko mu gilagilai gamu koviria za ria gu na tinoni qari vazozoto za na tuna zozoto i Ebarahami.

⁸ Na Kutikuti Tabuna za tori vakaberia tu pa moa za na Tamaza mina vatuviziria pa moena makana ria na tinoni karovodi tonai mari rangea aza za gua. Za vei aza za na Tamaza za tori poja momoea tu pana ti Ebarahami za na nongoro leana tonai ari za gua vei, <<Pana laemu ao mina manadi na Tamaza ria doru puku tinoni,>> za gua.

⁹ I Ebarahami za vazozoto beto za tamana, ko ria doru tinoni qari vazozoto za qari tamana tugu za vei i Ebarahami.

¹⁰ Ria doru tinoni qari totoravuzia na Vavanau ti Mosese ko mari tuvizi pa moena na Tamaza qari gua, za qari kole pana leveleve. Ura ari za gua vei za na Kutikuti Tabuna, <<Qari taleve ria doru tinoni qarike tutiria ria doru Vavanau ti Mosese qari takuti vakole pa Buka Vavanau,>> za gua.

¹¹ Ko za kabere valeana gu za kepore za maka tinoni mina tavatuvizini pa moena na Tamaza za na tutidi na Vavanau. Ura ari za gua vei za na Kutikuti Tabuna, <<Na tinoni tuvizina mina toani na rangerange,>> za gua.

¹² Minake kilu kole mae za na rangerange beto mina boka tatuti za na Vavanau ti Mosese, ba ari gu za gua vei za na Kutikuti Tabuna, <<Na tinoni za tutiria za na zakazava za pojaria na Vavanau, za mina tekua za na toa,>> za gua.

¹³ Ba na Karisito za taleve vadigita za gita taeke boka tuti vaokotia na Vavanau ko za tori ruvatagita tu pana leveleve tana Vavanau ti Mosese. Za taleve na Karisito tonai za titi vei maka tinoni ikikerena pa korosi, ura ari za gua vei za na Kutikuti Tabuna, <<Na tinoni talevena za na tinoni za titi pa barabara suvege,>> za gua.

¹⁴ Na Karisito za ruvatagita ko na mana ti Ebarahami za qari somana tekua ria na tinoni karovodi tugu vei tonai qari rangea i Jisu Karisito, beto ko gita tonai taege rangea aza nari za taege tekua za na Ongongu za taringutinguti vakoleni na Tamaza.

Na Vavanau zake Sogai na Taringutinguti

¹⁵ Ka viza tavitiq, qa nyorogua tekua ara za maka vavapada pana uana tadigita na tinoni gu. Tonai mari tori vaturua tu ari kori tinoni za maka vinaego, nari za kepore mule za maka tinoni mina boka piaria babi sogai za na dia vinaego qari tori vaturua tu ari kori. Ko na taringutinguti tana Tamaza ba za vei tugu aza.

¹⁶ Ko tori zoku totozo tu za vakolea na Tamaza pana ti Ebarahami beto tana tuna za nana

taringutinguti. Na Kutikuti Tabuna zake pojai za <<tadiria na tumu>> zake gua. Ura vei <<tadiria na tumu>> bi gua aza, nari za ria na zoku tinoni tu za rovea aza. Ba ari tu za gua vei aza <<tana tumu>> za gua, ko na ginuana vei aza za maka tinoni gu za roquveini aza tonai za paranga vei aza, ko na tinoni aza na Karisito.

¹⁷ Ari gu za vei za na ginuana qa korapa pojai ara, na vinaego za tori vanyumu momoea tu na Tamaza. Ko na Vavanau ti Mosese za tuti lame liguligu ka made gogoto uengavulu aoro pa liguna na vinaego zake boka vakepore veveinaia za na taringutinguti kolena za vani i Ebarahami.

¹⁸ Ura vei na varivana za bi tekua na tinoni tonai bi vatabea na Vavanau ti Mosese, nari za na tekuna aza za zake koko vei pana taringutinguti tana Tamaza za gua gu na ginuana. Ba na varivana tana Tamaza lao ti Ebarahami za koko vei pana nana taringutinguti gu nake pana ginuana i Ebarahami za tutia mae na Vavanau ti Mosese.

¹⁹ Ko na za nana roiti za na Vavanau za vei? Na Tamaza za valamea za na Vavanau ko za ule votuni za na toa sela. Na Vavanau ani za kolenana na nana neqi tinganai za kamua gu totonai za lame na Karisito aza na tutina i Ebarahami. Ko tana na koburu pana tutina aza za vakolea na Tamaza za nana taringutinguti. Na Vavanau za tagarunu valagere vei tadiria na mateana ko kolenana za maka za turu pa varikorapaidi na Tamaza beto na tinoni.

²⁰ Ba na tinoni za turu pa varikorapaina za poreveveina gu vei mari kole za kori kalena, ba na Tamaza za makana gu za roitini na taringutinguti pana ti Ebarahami.

Na Roiti tana Vavanau

²¹ Ko zara za vei nari za ae vei, na Vavanau za zake vaneanaria na taringutinguti tana Tamaza? Dai ko dai! Ura vei bi kolenana za maka vavanau za boka vadigita na toa, nari zozoto za na tinoni bari boka tavatuvizi pana moena na Tamaza tonai bari tutia za na vavanau aza.

²² Ba na Kutikuti Tabuna za ule vadigita za na kasia guguzu doruna za tapiu pana neqi tana sela, ko za vei za na varivana za taringutingutini na Tamaza za na dia gu ria qari rangea i Jisu Karisito.

²³ Ko tonai za oqoro kamua za na totozo tonai taqe boka rangea gita i Jisu Karisito, za na Vavanau za bangaradigami beto za piugami gami tinganai za vakaberia na Tamaza za na totozo tana rangerange.

²⁴ Ko na Vavanau za vei na nada tinoni to-toli beto na tinoni varitokai tinganai za lame na Karisito, ko tonai za lame na Karisito za gita taqe tavatuvizi tonai taqe rangea aza.

²⁵ Ko koviria za tori kamua tu za na totozo tana rangerange, ko gita za koviria nake tinoni totoli za korapa tokagita.

²⁶ Gamu doru tinoni Jiu beto nake Jiu za koviria na tuna beto na Tamaza pana miu kole maka tana Karisito ura gamu tori rangea tu gamu na Karisito.

²⁷ Tonai gamu tapaputaiso ko gamu kole maka pana tana Karisito, nari za gamu toa vei na Karisito makana za gamu.

²⁸ Ko tonai gamu kole maka pana ti Jisu Karisito nari za gamu varitoto gu pana dogodogoro tana Tamaza za gamu doru. Kepore za na varipikatai Jiu babi na tinoni karovona, na pinauzu babi na

tinoni taruvatana, na reko babi na marene. Kepinga za maka bi poreveveina jolani za maka.

²⁹ Ego ko gamu za na tori tinonimiu tu tana Karisito ko za vei aza za gamu ba na tuna tugu vei i Ebarahami, beto ko koviria ba muna izongia tugu gamu za na mana za taringutinguti vakoleni na Tamaza.

4

¹ Aza vei qa korapa nyorogua pojadigamu ara za ari za vei. Na koburu za tori izongoria tu aza ria doru izizongo tana tamana. Ba tonai za korapa pekina za na koburu aza, za ogoro pada ko mina lalaedi aza ria na izizongo tana tamana, ko zake goto pana tana pinauzu za na koburu aza tonai na pekina.

² Ba koledia tu ria na tinoni qari kopuni aza beto qari lalaeni za nana izizongo tinganai za kamua za na totozo za mijatia na tamana ko mina boka lalaeni makana na koburu za nana izizongo.

³ Ko gita ba taqe vei tugu aza. Tonai taqe ogoro taruvata za gita, za taqe suvere vei gu na pinauzu pana neqi tana ongongu ikeredi pa kasia guguzu ani.

⁴ Ba tonai za kamua za na totozo tamijatana tana Tamaza, nari za garunu lagereni na Tamaza za na Tuna. Ko za lagere podo pana maka reko, ko za podo beto za lavata zae pana Vavanau tadiria na Jiu aza,

⁵ ko mi ruvataria ria na tinoni qari tapiuni za na Vavanau beto ko gita taboka tagigala na koburu tana Tamaza za gua.

⁶ Ko koviria na koburu tana Tamaza za gita, ko za vei aza na Tamaza za garunu lagereni pa buloda gita za na Ongonguna na Tuna, ko na Ongongu aza za paranga votu vei ari, <<Aba! Ao na Tamaqu!>> za gua.

⁷ Ko koviria nake pinauzu ao. Na nana koburu na Tamaza ao ko pala muna izongia tugu vei za na taringutinguti za vakole vadi aza ria nana koburu.

I Paula za Takulangadi ria pa Qelesia

⁸ Pana totozo qari jola rari gamuke gilagilai na Tamaza za gamu, ko gamu tavapinauzu pana tadiria na ongongu nake tamaza zozotodi.

⁹ Ba koviria gamu gilagila valeania na Tamaza za gamu, ba aza vei na zozotona za na Tamaza tu za za gilagila valeanagamu koviria za gamu. Ko ae vei za gamu nyorogua gabala muleria mutugu ria na ongongu keporedia neqi beto kepore veveidi rari? Ae za vei ko gamu nyorogua maka tavapinauzu mule?

¹⁰ Gamu kopu vaporeveveinaria ria kaki rane, na popu, na rane poreveveidi, beto na aoro, vei ko mi tavaraguadigamu na Tamaza gamu gua.

¹¹ Qa takulangadigamu ara gamu, ura keta mi vei qa pavu tale goborodigamu gu ara gamu.

¹² Ka viza tavitiqu, qa tepa vitivitigigamu ara za gamu ko pana kalena na Vavanau za mu vazozoto vei gu ara ko muke tapiudi ria na tututi tadiria na Jiu, maka moqaza podeke vei ara ba qa vei tugu gamu ko qake tavapinauzu pana Vavanau ti Mosese. Gamu oqoro roitini maka sela pana taqu za gamu tonai qa suvere tavitigamu.

¹³ Gamu korapa gilagilaimiu gamu za qa mo ara totonai qa taraeni na nongoro leana tadigamu pa totozo momoe.

¹⁴ Ko qa vatapata vitivitigigamu ura qa mo. Ba gamu gamuke vakepore veveiniziu beto gamuke kiluniziu ara, goto gamu vakamu valeana veiniziu tu maka mateana tana Tamaza. Gamu vakamu valeana veiniziu bi i Jisu Karisito zozoto ara.

¹⁵ Koviria pae za lao vei za na miu qeraqera aza? Qa gilagila valeania ara totonai za na miu qeraqera za lavata ko vei bu boka za bu diolo pale za na matamiu ko bu tori vaniziu tu ara, ura gamu roquroqu vitivitigiziu za totonai.

¹⁶ Ae vei, qa ule vadigamu na zozoto ko koviria gamu dogoro veiniziu maka miu kana ara?

¹⁷ Ria na tinoni qari jujukugamu ko mu tutia na Vavanau tadiria na Jiu za qari nyorogua valaogamu pana dia kalena qari gua, ba na dia kuta nyorogua za nake leana. Na dia kuta roquroqu za vei ko mari pikata paledigamu, ko gamu mu dogoro nyoroguadi ria qari gua.

¹⁸ Ego za leana gu za muna nyorogua vakarovia maka tinoni vei na kuta roquroquna mu vakarovoni gamu gua aza za mina leana. Ko doru totozo za leana za vei aza, ko nake kilu tonai mana korapa suvere tavitigamu ara za muna roitini.

¹⁹ Ka viza qua koburu, koviria qa maka vei mutugu na reko za vitivitigi ara. Qa vitivitigidigamu za gamu ko tinganai mi podo na Karisito pana tadigamu qa gua.

²⁰ Qa nyoroguani ko ba kamugamu tu, ko ba vadogorodigamu pana qua mamalaingi paranga

za na qua roqueroqu zozoto tadigamu. Ura gamu varuraziu zozoto ara!

Na Vavakatodi ari Haqa i Sera

²¹ Ae vei za gamu gamu nyorogua tutia na Vavanau ti Mosese, gamu gilagila valeaniamiu tugu gamu za aza za pojai na Vavanau?

²² Aza vei za pojai na Kutikuti Tabuna za kori na tuna marene i Ebarahami. Maka za podo pana tana reko pinauzu nizongona i Haqa, beto na vinaorina za podo pana reko taruvatana nizongona i Sera.

²³ Na tuna marene za podo pana tana reko pinauzu za za podo pana uana kolena vei qari podo doru tinoni, goto na tuna marene za podo pana tana reko taruvatana za podo ura na Tamaza za taringutingutini mina podo za gua.

²⁴ Na podo tadi ari kori za boka tadogoro vei maka vavakato vavapada. Kori reko ari za qari vei kori vinaego. Pana tana reko aza qari podo pinauzu ria na tuna i Haqa, ko aza za na vavapadana na vinaego za taroiti pa kubokubo pa Saenai.

²⁵ I Haqa, aza za vei na kubokubo Saenai pa Arabia, za na vavapadana na guguzu pa Jerusalema koviria ura aza za pinauzu tavitiria ria nana tinoni.

²⁶ Ba na Jerusalema tana Tamaza za na taruvatana, ko aza za vei na tinada gita.

²⁷ Ura ari za gua vei za na Kutikuti Tabuna,
<<Mu qeraqera za gamu na reko gamu egoro!

Mu kuku qeraqera za gamu gamu oqoro gozoria na vitigi za gozoria na reko za podopodo!

Ura na reko za taloi pale za pala mina izongo
vazoku koburu
jolani na reko za korapa suvere tavitia na
marenena,>> za gua.

²⁸ Ko, ka viza tavitiqu, pana zona vei tugu i
Aisake za podo pana taringutinguti tana Tamaza,
nari za gamu ba koviria na koburu tana Tamaza
za gamu pana taringutinguti tana Tamaza.

²⁹ Ba pana totozo aza na tuna marene za podo
pana uana kolena za komitia tu za na tuna marene
za podo pana roiti tana Ongongu tana Tamaza, ko
pana totozo koviria ba za korapa tugu vei aza za
na varikomiti tadi ari kori pukuna.

³⁰ Ba na za tu za gua za na Kutikuti Tabuna?
Ari tu za gua vei, <<Mu iju vakeni paleni za na
reko pinauzu beto na tuna marene. Ura na tuna
na reko pinauzu za minake teku izongo tavitini
na tuna na reko taruvatana za na izizongo tana
tamadi,>> za gua.

³¹ Ko, ka viza tavitiqu, gita za tageke tapiu pana
Vavanau ti Mosese vei na tuna maka reko pin-
auzu, ba na tuna tu na reko taruvatana za gita ko
tage tori taruvata tu pana tutina na Vavanau vei
zara.

5

¹ Na Karisito za tori ruvatagita tu za gita ko
koviria na tinoni taruvatada za gita. Ko za vei za
mu turu vei na tinoni taruvatamiu beto ko muke
tavapinauzu sogamule.

Mu Suvere Vei na Tinoni Taruvatana

² Mu vainongoro! Ara Paula ma pojadigamu koviria! Vei muna malumu ko muna tapobe mae tu beto muna taalo muna gua, nari za gamu vakepore veveinaia gamu na Karisito.

³ Ma maka pojadi mule ria doru tinoni qari nyoroguani ko bari tapobe. Muna vei za muna kopu betodiria tugu za dorudi na Vavanau ti Mosese.

⁴ Gamu na tinoni gamu korapa nyorogua tutia na Vavanau ti Mosese ko vei ko mu tuvizi pa moena na Tamaza gamu gua, za gamu pikata paledigamu makamiu pana tana Karisito. Gamu ukuni gamu za na variroqu varialona tana.

⁵ Ura gami gami korapa adono gelegele valeanani za pala na Tamaza mina vatuvizigami, ko tonai gami korapa adono nari na Ongongu za vaneqia na mami rangerange tana Karisito.

⁶ Ura tonai tage somana kole maka pana ti Jisu Karisito, nari za na pobe beto nake pobe za kepore na veveidi. Aza gu za poreveveina za na nada rangerange za tabata votu pana toa variroqu.

⁷ Beko gamu tori korapa tu toa valeana pana miu rangerange! I zei za gona kolosogamu ko gamu nogoto tutia na nongoro zozotona?

⁸ Na varivaloposo vei qari roitini ria qari nyoroguani ko mu tutia na Vavanau ti Mosese za nake koko veina tana Tamaza aza za sorugamu za gamu.

⁹ Mu roquroqua na paranga ani ko. Iapeki vavakovuru palava gu za vaovulia za na besini palava doruna, ko iapeki varivagigalai seke-sekena za ngangulugamu gu za gamu doru.

¹⁰ Ara qa rangegamu za gamu. Pana nada so-manakole maka tana Bangara qa gilagila valeania

ara za gamu pala munake tutia za maka goto roquoroqu selana. Goto ria qari korapa vadigamu na tapata za ae tu mari tinoni veveidi ria ba mari pogoziya tugu za na vinakilasa tana Tamaza.

¹¹ Goto ara za, ka viza tavitiyu, vei ba korapa taraeni ara za na poreveveina na pobe mae tu beto mina taalo na tinoni ba gua, nari za ae za vei za qa korapa tu takomiti ara? Vei ba korapa vei ara nari na varivatatupena na nongorona na korosi bi tori tateku pale tu.

¹² Ria qari korapa vatapatagamu gamu za leana jola za mari pujala paledi tu ropi makadi!

¹³ Ura, ka viza tavitiyu, gamu za kukugamu na Tamaza ko gamu taruvata pana miu toa pinauzu za gamu. Goto na toa taruvatana aza za muke varoititi veini na vinamalumu tana tutidi na nyorogua ikikeredi tana tini. Ba mu varinabulu lao lame tu pana toa variroqu.

¹⁴ Ura na Vavanau doruna za tapiu varikamu pana maka paranga gu ani, <<Mu roquoroqua na tavitiyu maka moqaza podeke vei qu roquoroquo makamu,>> za gua.

¹⁵ Ba vei muna varivapaleka beto muna variraja lao lame, nari za mu balau ura pala muna varipiarai lao lame makamiu.

Na Varitoka tana Ongongu beto na Nyorogua tana Tini

¹⁶ Ara ma pojadigamu ani. Mu tutia na varitoka tana Ongongu ko muke roitidi ria na nyorogua ikikeredi tana tini.

¹⁷ Ura na nyorogua ikikeredi za nyoroguani na tini za zake nyoroguani za na Ongongu, beto aza

za nyoroguani na Ongongu za zake nyoroguani na tini. Ura qarike varitavaragua ari kori, ko za vei za gamu gamuke boka roitidi ria na zakazava gamu nyorogua roitidi.

¹⁸ Vei mina tokagamu na Ongongu, nari gamuke tavapinauzu pana Vavanau ti Mosese za gamu.

¹⁹ Na roiti ikikeredi tana tini za qari tadogoro pikatadi gu. Qari tabata votu pana toa lulasana, aru vabosi, toa manugu,

²⁰ vavatarazae beku, izizongo potana, varikana, varipera paranga, nyoroguani nana zakazava na goto tinoni, varivatagigiri, mumuino, varipikatai ko na varigua,

²¹ varikono, bukubuku, na varikamu bukubuku beto doru toa vevei ari. Ma pojadigamu za gamu maka moqaza vei tugu qa tori pojadigamu tu, ria na tinoni qari roitidi na zakazava vevei ari za marike teku izongia na binangara tana Tamaza.

²² Goto na vuana na Ongongu za na variroqu, na gera, na bule, na adono vamomozo, na valeanaria na tinoni, na tokadi na tinoni, na rangerange,

²³ na vapekai, beto na kopu muleni pana nyorogua ikeredi. Kepore za maka vavanau za suquturia na toa vevei ari.

²⁴ Ria na tinoni ti Jisu Karisito za qari tori vaukea tu za na dia toa ikeredi tavitia na roquroqu beto na nyorogua tana toa vei aza.

²⁵ Na Ongongu za tori vadigita tu na toa za gita, ko vei za aza tugu vei mi gaitia nada toa.

²⁶ Take vavatarazae muledigita, na varivatagigiri lao lame beto na varikono lao lame.

Mu Varitokai Lao Lane

¹ Ka viza tavitiqu, vei bi lotu pana sela za maka tinoni pana miu ekelesia, nari za gamu za tok-agamu na Ongongu za mu gaiti vatuvizia aza; ba mu roitini za na roiti ani pana zona leana. Beto mu dogoro kopuni na mua uana makamu, keta ao ba mu lotu tugu pana tapata vevei aza.

² Mu varipogozo tokaini na pogozo mamata, ko pana zona vei ani muna vagore votua gamu za na vavanau tana Karisito.

³ Na tinoni za rove vaporeveveina muleni makana, za sekeseke muleni gu makana aza; ura na zozotona za nake poreveveina tugu aza.

⁴ Na tinoni za mi dogoro vilotia na nana uana makana. Ko vei mina valeleana ko mina vaqerai na Tamaza za nana roiti za mina boka qerani aza za nana uana, goto mike dogoro varitotoni makana pana roiti tana maka goto tinoni.

⁵ Ura doru tinoni za mari okoto pogozia na dia pogozo mamata.

⁶ Na tinoni za tekua na gigalaina na paranga za mi iani doru zakazava leadi za nana tinoni varivagigalai.

⁷ Keta mu siana, ura na Tamaza nake rururana. Na tinoni za aza tugu za umani za aza tugu za mina loketia.

⁸ Ko na tinoni za umuma pana nana nyorogua gu makana za na vuana za mina loketia tugu na uke aza. Na tinoni za umuma pana nyorogua tana Ongongu za na vuana za mina loketia tugu za na toa jola.

⁹ Ko take beto roitidi gita ria na roiti leadi. Ura vei tanake munyala, nari za pala mina kamua za

na totozo tonai tana loketia gita za na leana.

¹⁰ Ko zara za vei za totonai taqe korapa izongia gita za na totozo, nari za taroiti laodi ria na roiti leadi tadiria doru tinoni. Ba aza za poreveveina jola za gita taroiti laodi na roiti leadi tadiria na tinoni ria gita taqe maka tatamana pana tutina na Karisito.

Na Paranga Betobetona

¹¹ Koviria za mu dogoria gamu za na boarana na leta qa kutia pana limaqu makaqu ko qa valaoa ara tadigamu.

¹² Ria gu na tinoni Jiu qari nyorogua tadogoro valavata beto ko mari vaqavaqatani na zakazava pa peguruna na tini qari gua za qari korapa garunugamu ko mu tapobe ko mu tutia za na Vavanau ti Mosese qari gua. Na ginuana qari roiti vei za vei gu ko mari tavaraguadi ria kaki goto tinoni Jiu beto vei ko marike takomiti taleni za na vavakatona na korosi tana Karisito qari gua.

¹³ Ura ria tugu makadi qari tapobe ba qarike tutia za na Vavanau. Goto qari nyogudigamu za gamu bu tapobe ko vei ko mari vatavatarangeni tadiria kaki goto Jiu za na ginuana gamu gamu tapobe mari gua qari gua.

¹⁴ Ara za kepore zozoto za maka za mana vaqatani goto na veveina gu na korosi tanada Bangara i Jisu Karisito. Tonai qa rangea aza nari na uana tana kasia guguzu za tavauke ko za tapikata pale pana taqu, beto ara qa tavauke ko qa tapikata qua pana tana kasia guguzu.

¹⁵ Bi pobe ba bike pobe za na tinoni za qari kepore veveidi beto pana dogodogoro tana Tamaza,

aza gu za poreveveina zozoto za peluku tinoni koregana za na tinoni.

¹⁶ Ko ria qari tutia na Vavanau ani za na bule beto na variroqu varitokai tana Tamaza mi somana tadiria. Ria za na tinoni Izireli zozoto tana Tamaza!

¹⁷ Na qua paranga betobetona ani. Muke vaniziu mule kaki tapata, ura na burina i Jisu za qa pogozoria pa tiniqu.

¹⁸ Ka viza tavitiqu, na variroqu varialona tanada Bangara i Jisu Karisito mi somana pana ongongumiu gamu. Agua.

Kubokota Adapt New Testament **Ghanongga: Kubokota Adapt New Testament (Bible)**

copyright © 2024 The Seed Company

Language: (Ghanongga)

Contributor: Islands Bible Ministries

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files dated 2 May 2025

b15930fb-006d-5d59-8c92-849586c93e2c